

Стан і розвиток малого та середнього підприємництва у Харківській області протягом I кварталу 2016 року

За даними Головного управління статистики у Харківській області станом на 01.01.2015 структура підприємств області за їх розмірами наступна: частка малих підприємств у загальній кількості становила 95,6%, середніх – 4,3%. За цим показником Харківська область посідає третє місце в Україні після м. Київ та Дніпропетровської області.

Всього у сфері малого та середнього підприємництва станом на 01.01.2015 працює 118 584 та 195 298 осіб, відповідно (кількість зайнятих працівників за даними Головного управління статистики у Харківській області).

Станом на 01.01.2015 обсяг реалізованої продукції малими підприємствами області становить 25,5% від загального обсягу реалізації відповідного виду діяльності та обсяг реалізованої продукції середніми підприємствами області становить 46,9% відповідно до загального обсягу реалізації.

Найбільшу частку у % до загального обсягу реалізованого обсягу продукції за видами економічної діяльності складають: оптова і роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів; сільське, лісове та рибне господарство; будівництво; промисловість.

Станом на 01.01.2016 кількість об'єктів роздрібною торгівлі склала 15248 одиниць, з них кількість магазинів – 10902 одиниць, або 71,5 % від загальної кількості. Протягом 2015 року зростання відбулось по таким категоріям об'єктів: магазини – збільшення на 67 одиниць, окремо розташовані палатки, лотки – на 22 одиниці.

Станом на 01.01.2016 відкрито 257 нових об'єктів побутового обслуговування населення, із них – 85,2% об'єктів (219 одиниць) – в районах та містах обласного значення.

Станом на 01.01.2016, мережа підприємств побутового обслуговування населення області складає 8198 одиниць. З цього обсягу кількість підприємств побуту, розташованих в районах та містах обласного значення, складає 3903 одиниць або 47,6%.

В усіх населених пунктах, де чисельність мешканців перевищує 500 осіб, діють побутові підприємства. У малочисельних населених пунктах району організоване виїзне обслуговування населення за замовленням.

Станом на 01.01.2016 в області здійснюють діяльність 127 ринків і торговельних майданчиків (відкрито: ТОВ «Діана», ТОВ «Аврора» ТРЦ», ТОВ «Холодногірський ринок, торговельний майданчик № 1», торговельний майданчик у Зміївському районі).

Заходи з підтримки малого та середнього бізнесу:

1. Спрощення і скорочення термінів отримання дозвільної документації.

Для забезпечення надання якісних послуг підприємцям регіону у районах, містах обласного значення та м. Харків функціонують 34 самостійні центри надання адміністративних послуг (далі – Центри), а також 9 територіальних підрозділів Центру надання адміністративних послуг м. Харкова у адміністративних районах міста. В Центрах задіяні 195 адміністраторів.

За I квартал 2016 року до Центрів області звернулось близько 200 тис. громадян та представників бізнесу, яким було надано 162 тис. послуг.

В Центрах області споживачам надаються:

- послуги центральних органів виконавчої влади, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 № 523-р;
- послуги облдержадміністрації та райдержадміністрацій;
- послуги органів місцевого самоврядування;
- послуги з видачі документів дозвільного характеру

Загалом громадянам та представникам бізнесу Харківської області доступно понад 150 адміністративних послуг.

2. Розвиток інфраструктури підтримки підприємництва.

Облдержадміністрацією спільно з ХАРКІВСЬКИМ РЕГІОНАЛЬНИМ ФОНДОМ ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА (далі – Фонд) на постійній основі здійснюється координація діяльності бізнес-центрів, надається методична допомога, інформаційна підтримка розвитку бізнесу, організовуються і проводяться семінари для підприємців.

На розвиток малого та середнього бізнесу значний вплив має наявність об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, мережа яких в цілому характеризується позитивною динамікою та створює сприятливі умови для розвитку підприємництва та повністю орієнтована на потреби суб'єктів господарювання.

Станом на 06.04.2016 в області функціонують 26 бізнес-центрів, 1 бізнес-інкубатор, 15 технопарків, 3 кластери, 39 бірж, 7 лізингових центрів, 49 страхових компаній, 141 аудиторська фірма, 3 інноваційних фонди, 128 інвестиційних компаній, 76 кредитних спілок, 40 громадських об'єднань підприємців, 7 фондів підтримки підприємництва, 263 установи, які надають консультування з питань комерційної діяльності та 336 небанківських фінансових установ.

Також, продовжує свою роботу Регіональна рада підприємців у Харківській області, сформована за територіальним принципом із числа представників суб'єктів господарювання, громадських організацій підприємців, об'єднань підприємців, організацій роботодавців.

Регіональна рада підприємців є консультативно-дорадчим органом обласної державної адміністрації, утвореним для формування та реалізації в

регіоні державної регуляторної політики і політики у сфері підприємництва, спрямованої на забезпечення захисту інтересів суб'єктів господарювання.

3. Інформаційно-маркетингова підтримка підприємців.

Протягом I кварталу 2016 року обласною державною адміністрацією спільно з Фондом здійснювалась інформаційно-консультативна підтримка суб'єктів малого та середнього бізнесу.

При Фонді діє «гаряча лінія для підприємців» за номером: 0 800 503 191. Підприємці Харківської області мають можливість отримати інформаційно-консультативну підтримку для вирішення питань, що виникають при здійсненні підприємницької діяльності.

4. Підвищення професійного, культурного рівня ведення підприємницької діяльності, профорієнтаційна підготовка і перепідготовка кадрів для сфери малого та середнього підприємництва.

Підвищенню професійного і культурного рівня ведення підприємницької діяльності регіону сприяє реалізація комплексної освітньої програми «Школа малого бізнесу», у рамках якої протягом I кварталу 2016 року для суб'єктів підприємницької діяльності та бажаючих започаткувати власну справу було проведено 12 заходів.

Протягом I кварталу 2016 року проведено роботу з поширення інформації серед підприємницьких та ділових кіл області з реалізації Програми Федерального міністерства економіки для управлінських кадрів у сфері підприємництва «Fit for Partnership with Germany».

5. Міжнародне, міжрегіональне та транскордонне співробітництво.

Заходи, які спрямовані на розвиток міжнародного, міжрегіонального та транскордонного співробітництва, сприяють малим та середнім підприємствам у просуванні наукоємної продукції і технологій в інші регіони та на зовнішні ринки, поглибленню міжрегіонального та міжнародного співробітництва.

Протягом I кварталу 2016 року Департаментом економіки і міжнародних відносин обласної державної адміністрації проводилась робота з інформування представників підприємств малого та середнього бізнесу щодо проведення міжнародних форумів, виставок, ярмарок та семінарів за кордоном і в регіоні.

04.01.2016 – 11.01.2016 делегація Харківської області перебувала з візитом у Китайській Народній Республіці.

Під час зустрічі з керівництвом Народного уряду провінції Хейлунцзян було представлено проект Угоди між Харківською обласною державною адміністрацією та Народним урядом провінції Хейлунцзян про торговельно-економічне, науково-технічне і культурне співробітництво, погоджений з МЗС України.

В рамках зустрічі були обговорені напрями співпраці та визначені найбільш перспективні галузі для співробітництва, зокрема, освіта, наука, культура та туризм. Також, було обговорено доцільність використання залізничних товарних шляхів «Нового шовкового шляху» харківськими експортерами.

15.01.2016 відбулась зустріч керівництва облдержадміністрації з представниками Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ.

В рамках зустрічі було розглянуто соціально-економічний розвиток Харківської області в 2015 році, обговорені підсумки візиту делегації Харківської області до Китаю у січні 2016 року, зокрема, було зазначено, що в КНР вже створені майданчики, на базі яких представники українського та китайського бізнесу зможуть проводити зустрічі.

27.01.2016 відбулась зустріч голови облдержадміністрації з делегацією Державного департаменту США.

Під час зустрічі було зазначено, що за підтримки американського посольства був відкритий офіс Харківської області у Вашингтоні. У березні поточного року делегація Харківського регіону планує відвідати Вашингтон, щоб у рамках роботи офісу налагодити відносини з американськими бізнес-партнерами.

28.01.2016 у м. Харків відбулась зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Індія в Україні. Учасники зустрічі обговорили шляхи можливої співпраці в різних сферах економіки, зокрема, у галузі машинобудування, енергетики, сільського господарства, фармацевтики, науки та освіти.

10.02.2016 у м. Харків пройшла зустріч з делегацією представників міністерств закордонних справ країн-членів Європейського Союзу з питань Східного Партнерства.

17.02.2016 у м. Харків відбулась зустріч голови облдержадміністрації з Генеральним консулом Республіки Польща.

27.02.2016 - 06.03.2016 делегація Харківської області перебувала з візитом у Сполучених Штатах Америки.

В ході візиту у м. Нью-Йорк відбулись окремі зустрічі з представниками провідних інвестиційних фондів та інвестиційно-консалтингових компаній США, під час яких було представлено інвестиційні пропозиції в промисловій, аграрній, науково-технологічній, фармацевтичній та інших сферах. Зазначено, що серед пріоритетних напрямів співробітництва є створення нових виробництв на території області та модернізація існуючих, а також отримання харківським бізнесом доступу до міжнародних фінансових ресурсів.

02.03.2016 відбулась зустріч заступника голови облдержадміністрації з Делегатом німецької економіки в Україні.

Делегат німецької економіки зазначив, що зараз триває робота над створенням Українсько-німецької промислової палати, яка стане платформою як для німецького, так і для українського бізнесу.

16.03.2016 в рамках зустрічі з головою Представництва ЄС в Україні та комісаром ЄС було підтверджено домовленості про відкриття Європейським Союзом і Європейським банком реконструкції і розвитку на території Харківської області Центру підтримки малого і середнього бізнесу.

17.03.2016 у м. Харків відбулась зустріч заступників голови облдержадміністрації з делегацією Китайської Народної Республіки.

25.03.2016 в рамках зустрічі з заступником Міністра торгівлі США з країнами Європи та Євразійського регіону Адміністрації міжнародної торгівлі Міністерства торгівлі США було розглянуто можливості виходу українського бізнесу на ринок США, у тому числі, завдяки створенню нових спільних підприємств на території Харківщини. Серед найбільш перспективних напрямків співпраці було визначено галузі: аграрний сектор, енергетика, банківська сфера, нові технології. Зокрема, американські партнери зацікавлені у спільній розробці з профільними харківськими підприємствами технологій ядерної енергетики, оскільки, саме у Харкові накопичена потужна наукова база та є висококваліфіковані фахівці з досвідом роботи у згаданій сфері.

Досягнуті домовленості, що представники малого і середнього бізнесу Харківщини можуть розраховувати на консультативну допомогу американських колег з широкого кола питань та американська сторона буде сприяти знайомству українських підприємців з американськими компаніями, їх продуктами та досвідом в рамках міжнародних та спеціалізованих виставкових заходів, які проходять на території США.

Також, представникам середнього та малого бізнесу Харківської області було запропоновано пройти тритижневе стажування у США в рамках спеціальних урядових програм.

28.03.2016 відбулась зустріч голови облдержадміністрації з директором Євразійського центру ім. Патричу Атлантичної ради США – провідного науково-експертного центру.

29.03.2016 під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Болгарія в Україні були обговорені перспективні напрями розвитку співпраці між Харківською областю і Болгарією та презентовано економічно-інвестиційний потенціал.

30.03.2016 у м. Харків перебувала делегація Фінляндської Республіки на чолі з Міністром внутрішніх справ Фінляндської Республіки. Головною темою переговорів було обговорення можливих напрямів розвитку співробітництва між Харківською областю та Фінляндією.

Була досягнута домовленість в доцільності візиту фінської бізнес-делегації у Харківську область. Зараз свій бізнес в Україні ведуть декілька десятків фінських компаній. Більшість із них позитивно оцінюють можливості подальшого розвитку бізнесу в Україні.

30.03.2016 відбулась презентація офісу Харківської області в Вашингтоні в Харківській торгово-промисловій палаті у м. Харків.

У подальшому, на базі офісу планують проводити зустрічі харківських підприємців з представниками бізнесу США та налагоджено роботу з конкретними компаніями Харківської області, які з різних причин не можуть вийти на американський ринок.

**Заступник директора Департаменту
економіки і міжнародних відносин
Харківської обласної державної адміністрації –
начальник управління аналітики,
прогнозування та зведення інформації**

І.В. Коновалова